Facultatea de Litere, Dept. de literatură română și teoria literaturii
Prof. dr. Ioana Bican

TEMATICA ŞI BIBLIOGRAFIA
examenului de admitere la doctorat din sesiunea septembrie 2020

Tematică

1. *Reveniri ale istoriei literare în cîmpul cercetării actuale:*

a. poetica istorică, între istoria ideologiilor şi istoria mentalităţilor; b. articulaţii istorice ale literaturii; c. obiectul impur al istoriei literare (ex.: romantismul, mișcările avangardiste); d. literatură şi ideologie, contextualizarea politică a literaturii; e. sfîrşitul marilor istorii (literare) şi redescoperirea evenimenţialităţii fenomenului literar; f. poetica istorică în istoria mentalităţilor: deschideri interdisciplinare ale cercetărilor actuale (vizualitate, performativitate, noile medii electronice ale artei); g. arhive ale istoriei literare (patrimonializarea și studierea unor fonduri de manuscrise moderne, la propunerea candidatului; ediții filologice de manuscrise inedite, cu studiu introductiv, aparat critic etc.).

2. *Practici ale lecturii şi dileme teoretice în critica poststructuralistă:*

a. relaţia critică, interpretul şi cercul său; b. criza raţionalităţii contemporane şi strategiile criticii literare în figurarea propriului act; c. „rezistenţe la lectură": textul, contextul, autorul, cititorul; d. de la interpretarea fără frontiere, la aporiile interpretării în critica actuală; e. „noile practici sunt demoni vechi": pastişa, clişeul, intertextul; f. „reîncărcarea eticii": referința, rescrierea, recitirea, receptarea; g. „cine ce citește?": practici de lectură, aspecte de circulație a cărții și istoria bibliotecilor private din România.

3. *Scriitori români de expresie franceză:*

a. exil, context istoric, literatura română și modelul francez în secolele 19 și 20; b. probleme ale bilingvismului literar, identitatea scriitorului bilingv, posturi literare, studii de caz; c. receptarea scriitorilor respectivi în mediile francofone; d. noile migrații contemporane și reflexele lor literare pentru tema în discuție.

4. *Geografii literare românești:*

a. scriitori – călători (exil, călătorie, biografie) în secolele 19 și 20; b. imaginarea călătoriei în literatura română a secolelor 19 și 20 (studii tematice, motivice și retorice); c. geografia patriei și tema patriotică în literatura română contemporană; d. geografii literare – geografii lirice: conceptualizări posibile.

Bibliografie:

1. Ioana Bot, *Sensuri ale perfecţiunii*, Cluj-Napoca, Casa Cărţii de Ştiinţă, 2006
2. Ioana Bot, *Eminescu explicat fratelui meu*, Bucureşti, Art, 2012
3. Antoine Compagnon, *Le démon de la théorie*, Paris, Seuil, 1998 (tr. rom. *Demonul teoriei*, Cluj, Echinox, 2007)
4. Paul Cornea, *Interpretare şi raționalitate*, Iași, Polirom, 2006
5. Liliana Corobca, *Controlul cărții. Cenzura literaturii în regimul comunist din România*, București, Cartea Românească, 2014.
6. Alex Drace-Francis, *Geneza culturii române moderne. Instituțiile scrisului și dezvoltarea identității naționale*, Iași, Polirom, 2016.
7. Wolfgang Iser, *The Act of Reading: A Theory of Aesthetic Response*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 1978 (tr. rom. *Actul lecturii*, Piteşti, Paralela 45, 2006)
8. Laurent Jenny, *La parole singulière*, Paris, Belin, 1990 (tr. rom. *Rostirea singulară*, Bucureşti, Univers, 1999)
9. Wolf Lepenies, *Ce este un intelectual european?*, tr. rom de G. Sandu, București, Curtea Veche, 2012.
10. Alberto Manguel, *A History of Reading*, Toronto, Alfred Knopf, 1996 (sau orice altă ediție sau traducere)
11. Alberto Manguel, *The Library at Night*, Toronto, Alfred Knopf, 2006 (sau orice altă ediție sau traducere, în afară de cea românească)

12. J. Hillis Miller, *The Ethics of Reading*, Columbia University Press, 1987 (tr. rom. *Etica lecturii*, Bucureşti, Art, 2007)
13. Franco Moretti, *Grafice, hărți, arbori. Literatura văzută de departe*, București, Tact, 2016.
14. Virgil Nemoianu, *The Taming of Romanticism*, Harvard University Press, Cambridge, Mass. – Londra, 1984 (tr. rom. *Îmblînzirea romantismului. Literatura europeană în epoca Biedermeier*, Bucureşti, Minerva, 1998)
15. Ioana Em. Petrescu, *Studii eminesciene*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2009.
16. Ioana Em. Petrescu, *Configurații*, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2015.
17. Liviu Petrescu, *Poetica postmodernismului*, Piteşti, Paralela 45.
18. Jean Starobinski, *La relation critique* (IIe édition, augumentée), Paris, Gallimard, 2001 (tr. rom. a primei ediţii, *Relaţia critică*, Bucureşti, Univers, 1974)
19. Adrian Tudurachi, *Fabrica de geniu. Nașterea unei mitologii a productivității literare în cultura română (1825 – 1875)*, Iași, Institutul European, 2016.

Examen

a. Probă orală, cu două subiecte pentru fiecare candidat:

a.1. expunerea unui subiect de specialitate, pe baza tematicii și bibliografiei de mai sus (bilet de examen pentru fiecare candidat, tras de președintele comisiei în văzul tuturor participanților la sesiunea Skype, va fi comunicat pe loc, oral, candidatului, care va avea 10 min. să pregătească un răspuns)

a.2. discuția proiectului de cercetare: fiecare candidat va prezenta un proiect de cercetare (aprox. 5 pagini standard, cu adnotarea bibliografiei consultate), care 1. se va încadra în orizontul tematic de mai sus, 2. se va aplica îndeosebi literaturii române (comparatismul nu este exclus), 3. va fi motivat explicit de candidat (insistîndu-se asupra noutăţii temei, interesului în specialitate, fezabilităţii cercetării în cadrul studiilor doctorale). Proiectul va fi depus, în format Word sau RTF, la dosarul de înscriere, la SDSLL.

Coordonate de contact:

Prof. Ioana Bican, Facultatea de Litere, UBB, str. Horea nr. 31, Cluj-Napoca, cab. 121, ioanaboth@gmail.com, Skype ID: ioanaboth

Data examenului: *pe Skype, marți, 8 septembrie, de la ora 10.00 (Skype ID-ul prof. dr. Ioana Bican este* ioanaboth)

Pregătirea examenului on-line: Proiectul de cercetare al candidatului se va depune în dosarul înscrierii la admitere, către SDSLL, împreună cu Skype ID-ul acestuia și coordonatele de contact. Eventualele publicații științifice ale doctorandului, pe teme convergente proiectului propus, vor fi anexate proiectului, în PDF.